

Innspill fra GenØk – Senter for biosikkerhet til Nasjonale retningslinjer for åpen tilgang til forskningsresultater.

GenØk mener det er viktig at resultater fra vitenskapelig arbeid blir publisert og at vitenskapelige artikler og rapporter er åpent tilgjengelig. Det er et viktig arbeid Kunnskapsdepartementet har tatt initiativ til. Vi setter stor pris på å få lov til å komme med kommentarer.

Rapportens del 1. Nasjonale mål og retningslinjer

I denne delen av rapporten så støtter vi forslag til nasjonale retningslinjer. Vi vil også oppfordre til at pkt. 3 om resultatbasert omfordeling kan slå skjevt ut for de forskningsinstitutt som ikke er en del av instituttsektoren og som ikke får tildeling i den resultatbaserte omfordelingen.

Del 2. Tiltak og forutsetninger

Når det gjelder *insentiver* vil det være viktig å innføre en egen faktor for åpen publisering i publiseringsindikatoren. Dette må følges av et nasjonalt koordinert arbeide som overvåker kontinuerlig at publiseringskanaler innehar høy kvalitet og gode rutiner for fagfellevurderinger. Norsk Senter for Forskningsdata (NSD) er et eksempel på en institusjon som kan ivareta et slikt register. Om ordningen med skille mellom uttelling avhengig av publikasjon på nivå 1 eller nivå 2 skal videreføres bør diskuteres. Dette kan av og til være et kunstig skille, og kan føre til at forskere ikke velger tidsskrifter som passer best for deres artikkel.

Finansiering av åpen tilgang bør legges til i budsjett for de prosjekter som finansieres av Forskningsrådet, SIU, Norhed osv. For de som faller utenom ordninger med ilagt finansiering av åpen tilgang, kan det vurderes å videreføre den ordningen som er etablert av Norges Forskningsråd i dag hvor institusjoner kan søke om 50% dekning av utgifter til publisering med åpne tilgang.

Et *vitenarkiv* bør etableres, men det kan her være viktig at en samler erfaringer slik at den best tjenelige arkivløsning blir etablert og at en i overgangen har en

instans som kan gi råd med hensyn løsning og leverandør.

CRISTin er et system som ikke alle forskere i Norge kan bruke, og de som er utelatt er for eksempel de forskere som ikke er en del av universitet og institutt sektoren. CRISTin oppleves også av mange som veldig tungvint og kan for eksempel ikke brukes for å registrere rapporter og formidling på sosiale media (som blogger). Det bør vurderes om andre typer registrerings skjema kan brukes.

Behov for registre. Kvalitet til tidsskrift med åpen tilgang har vært diskutert (se feks. Science, Oktober 2013) det vil derfor være viktig at det etableres et nasjonalt register som overvåker kvalitet og som oppdateres jevnlig. NSD vil være et godt forslag.

Oppmuntring til norske institusjoner til å skrive under på **DORA** deklareringer vil være viktig for å fremme åpen publisering.

Del 3. Bakgrunn og drøftinger

Vi er enig i at et påbud om åpen publisering vil være for strengt. Det kan være begrensninger relatert til journal eller økonomi som gjør at forskere ønsker å publisere uten åpen tilgang. Å iverksette ekstra insentiver for å stimulere til åpen publisering er derfor viktig å tilstrebe. Dette kan være en egen faktor i publiserings-indikatoren, samt økonomiske støtte for å finansiere åpen publisering.